

ÚVOD DO STUDIA DĚJEPISU

aneb VADEMECUM odborné historické práce

Mgr. Jiří Mihola, Ph.D.

- Podmínky uzavření předmětu:
- Úspěšné vykonání zkoušky, která bude vycházet z doporučené literatury a probraného učiva.
- Okruhy otázek a doporučená studijní literatura + další materiál bude postupně k dispozici na ISu.

- Historie jako věda – předmět, poslání, vztah k dalším oborům, členění historické látky
- Vývoj dějepisectví, filozofie dějin – charakteristika, představitelé
- Filozofie českých dějin, spor o smysl českých dějin
- Vysokoškolské studium dějepisu – obecná charakteristika, dějepis na Pedagogické fakultě
- Organizace historické práce, historická pracoviště (univerzity, Akademie věd, historické ústavy)
- Historická vlastivěda
- Historické časopisy – rozdělení, charakteristika, příklady
- Archivy
- Kroniky a kronikářská práce
- Muzea – rozdělení, charakteristika, příklady
- Památková péče (vývoj, charakteristika, příklady NKP, památky UNESCO aj.)
- Knihovny, samizdatová, exilová, zahraniční literatura
- Mýty a stereotypy českých dějin
- Boření soch a pomníků
- Historie v legislativním procesu

Význam a úkoly předmětu:

- a) seznámit s vlastním studiem historie jako vědního oboru
- b) seznámit s organizací historické vědy a historického výzkumu v ČR (možnosti a organizace studia, možnosti vědeckého růstu)
- c) poznání historikovy práce a zvládnutí její techniky – metodologie výzkumu, odborná terminologie, práce s prameny a odbornou literaturou, jejich kritika a interpretace. Finále = tovaryšský výrobek v podobě DIPLOMOVÉ PRÁCE, která je důkazem zvládnutí samostatné práce s literaturou a prameny, měla by přinášet nové poznatky a závěry.

HISTORIE JAKO VĚDA:

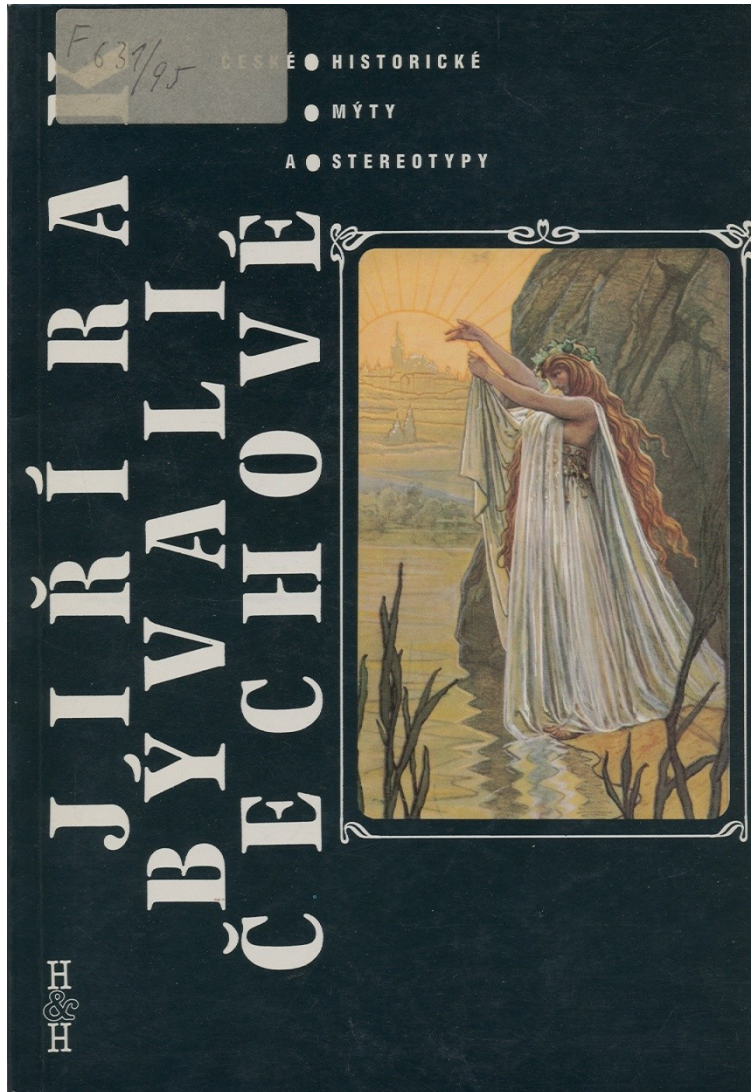
Co je historie? Co je objektem jejího studia a jaké jsou metody této vědy? Je historie věda? Má vůbec význam (není jen konstatováním toho, co už se odehrálo a co už nezměníme?) Jaké místo zaujímá mezi dalšími vědami? Jaké k nim má vztahy?

Historie – chvála a zpochybňování

- Historie – z řečtiny HISTORO = bádání, zkoumání, zprávy očitého svědka atd.
- *„Historie je svědectvím času, světlo pravdy, život paměti, učitelka života, zvěstovatelka dávných dob.“* (Cicero)
- *„Není nějak udivující, že dějepisci lžou, dělali to všichni lidé a v každé době.“* /David HUME/
- *„Dějiny se skládají z obyčejných výmyslů.“* /Voltaire/
- *„Dějiny národů a států vynesly dějepiscům a knihkupcům nějaké ty peníze, o jiném užitku nevím.“* /Ludwig BÖRNE/
- *„Můza historie KLIÓ je naveskrz prolezlá lží jako pouliční nevěstka syfilidou.“* /Schopenhauer/

- Problém historie:
- - nepřímé poznávání, není vždy dostatek „materiálu“ – pramenů, nejsou všechny stejně cenné
- - poplatnost době – ideologizace historie
- - fabulování historické skutečnosti, falza, záměny s beletrií aj.

Snaha o objektivitu

- Palacký:
- „*Svůj k svému, ale vždycky podle pravdy.*“
- Pekař:
- „*Padni komu padni*“
- „*Sine ira et studio*“

HISTORIK jako archetyp

- MÚZA KLIÓ
- Atribut historika?
- Tlusté skla brýlí a rozsezené pozadí
- Pracovní stůl – hory knih, kopií pramenů, korektury článků, slovníky, encyklopedie, dopisy, pozvánky na přednášku, fotografie, časopisy aj.